

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

De confessione Berengarij. D. E

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

*Aliorum opinio.**C Ibid in*

Alij vero dicunt, quod sicut ibi species panis est, & non est ibi res cuius vel in qua sit illa species: ita ibi fractio, quæ non fit in aliqua re, quia nihil ibi frangitur: quod mirabiliter Dei potentia fieri dicunt, ut ibi sit fractio, vbi nihil frangitur.

*glossa ordi.**Aliorum opinio.**D*

Alij tradunt corpus Christi essentialiter frangi & diuidi, & tamen integrum & corruptibile existere. Quod se colligere asserunt ex confessione Berengarij: qui confessus est coram Nicolao Papa & pluribus episcopis, panem & vinum, quæ in altari ponuntur, post consecrationem non solum sacramentum, sed etiam verum corpus & sanguinem Christi esse: & sensualiter non solum sub sacramento in veritate manibus sacerdotum tractari & frangi, & fidelium dentibus atteri.

*Lanfrancus in princ. li. de sacram.**Eucharistia contra Berengarium.**Confess. Berengarij & habetur de con. di. 2. ca.**ego Berengarius Gloss.**ordi 1. Cor. 11.**Sententia probabilior.*

Sed quia corpus Christi incorruptibile est, sane dicit potest fractio illa & partitio non in substantia corporis, sed in forma panis sacramentaliter fieri, ut vera fractio & partitio sit ibi quæ fit non in substantia corporis, sed in sacramento, i. specie. Ne autem mireris vel insultes si accidentia videantur frangi, cum ibi sint sine subiecto: licet quidam asserant ea fundari in aere. Est ibi vera fractio & partitio, quæ fit in pane, id est, in forma panis: Vnde Apostolus ait, Panis quem frangimus, quia forma panis ibi frangitur, & in partes diuiditur. Christus vero integer manet, & totus est in singulis. Vnde Aug. Quando Christus manducatur, vita manducatur. Sed quis audeat manducare Dominum suum? & tamen veritas inuitans nos ad manducandum ait. Qui manducat me, viuit propter me. Nec occiditur Christus ut manducetur, sed mortuos viuificat quando manducatur, reficit, non deficit: viuit manducatus, quia surrexit oscisus:

*1. Cor. 10. 2.**Ioan. 6. f. Glofordin. Ibidem. 1.**Cor. 11. ***Aug. de con. sec. dist. 2.*

sus: nec quando manducamus, partes de illo facimus, & quidē in sacramento sic fit. Itē, Norunt fideles quomodo manducant carnē Christi: vnus quisq; accipit partē suam: vnde & ipsa gratia partes vocātur. Per partes manducatur, & manet integer totus: per partes manducatur, in sacramento, & manet totus integer, tot⁹ in cœlo, manet totus in corde tuo. Ideo illa dicuntur sacramēta, quia in eis aliud videtur, & aliud intelligitur: videtur panis & calix, quod & oculi renunciant: quod a fides instruenda postulat, panis corpus Christi, calix & sanguis. Ex his datur intelligi, quod fractio & partes, quæ ibi videntur fieri, in sacramento fiunt, i. in specie visibili. Ideoq; illa Berengarij verba ita distinguenda sunt vt sensualiter non modo in sacramento, sed in veritate dicatur corp⁹ Christi tractari manib. sacerdotū: frangi vero & atteri dentibus, vere quidē, sed in sacramēto tantū. Vera ergo est ibi attritio & partitio: Sed in singulis partib. totus est Christus. Vnde Hier. Singuli accipiunt Christū Dñm, & in singulis portionib. totus est: nec per singulas minuitur, sed integrū se præbet in singulis. Itē Hilar. Vbi pars est corporis ibi est & totum.

Quid illæ partes significant.

*Gloss. ord.
1. Cor. II.
Accipite &
manducate.*

*Ambr. ad il-
lud 1. Cor. II.*

Quid a. partes illæ significant, Sergius Papa tradit inquit. Triforme est corpus Christi. Pars oblata, in calicē missæ, corpus Christi, quod iam surrexit, monstrat: pars comesta, ambulātem adhuc super terram: pars in altari vsque ad finem missæ remanens, corpus iacens in sepulchro significat: quia vsq; in finem seculi corpora Sanctorum in sepulchris erunt. Et sicut partes illæ mysticā tenent significationem, ita etiā & fractio, passionis Christi & mortis est representatio. Vnde ipse ait, Hoc facite in meam commemorationem, i. in memoriam passionis & mortis meæ. Nam vt ait. Ambr. Quia in morte Christi liberati sumus, huius incedendo